

Urząd Statystyczny we Wrocławiu

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORYALNEGO W WOJEWÓDZTWIE DOLNOŚLĄSKIM W 2010 R.

Informacje i opracowania statystyczne

Wrocław 2011

ZESPÓŁ REDAKCYJNY URZĘDU STATYSTYCZNEGO WE WROCŁAWIU	<i>EDITORIAL BOARD OF STATISTICAL OFFICE IN WROCŁAW</i>
--	---

PRZEWODNICZĄCY Małgorzata Wojtkowiak - Jakacka	<i>PRESIDENT</i>
---	------------------

REDAKTOR GŁÓWNY Danuta Komarowska	<i>EDITOR-IN-CHIEF</i>
--------------------------------------	------------------------

CZŁONKOWIE Beata Bal-Domańska, Sławomir Banaszak, Stanisław Kamiński, Wacław Mazur, Irena Makiej-Borowiecka, Gabriela Okoń, Anna Staniów, Elżbieta Stańczyk, Halina Urbanek, Halina Woźniak, Marta Woźniakiewicz, Małgorzata Wysoczańska	<i>MEMBERS</i>
---	----------------

SEKRETARZ Agnieszka Ilczuk	<i>SECRETARY</i>
-------------------------------	------------------

OPRACOWANIE REDAKCYJNE Bernadeta Janicka	<i>EDITORIAL ELABORATION</i>
---	------------------------------

SKŁAD KOMPUTEROWY I GRAFIKA Bernadeta Janicka, Wojciech Szpakowski	<i>TYPE SETTING AND GRAPHIC</i>
---	---------------------------------

PROJEKT OKŁADKI Wojciech Szpakowski	<i>COVER DESIGN</i>
--	---------------------

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US	<i>When publishing SO data please indicate source</i>
---	---

Publikacja dostępna w Internecie	<i>Publication available on the Internet</i>
---	--

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny we Wrocławiu przedstawia Państwu pierwszą edycję publikacji pt. „*Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim w 2010 r.*”, w której zaprezentowane zostały w szerokim ujęciu informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku finansowego budżetów wszystkich jednostek samorządowych województwa dolnośląskiego, tj. gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa.

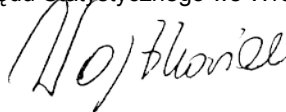
Zasadniczą część opracowania stanowią tablice statystyczne prezentujące zestaw danych dotyczących wielkości oraz struktury budżetów każdej z kategorii jednostek samorządu terytorialnego. Celem ułatwienia odbiorcom prowadzenia własnych obliczeń i analiz tablice sporządzono w formacie XLS. W opracowaniu zamieszczono również tabelaryczne zestawienie ważniejszych danych o dochodach i wydatkach budżetów poszczególnych rodzajów jednostek w województwie na tle kraju, pozostałych województw oraz w retrospekcji sięgającej do 2005 r.

Publikację uzupełnia komentarz analityczny, stanowiący syntezę zebranych wyników, wzbogacony ilustracją graficzną, a całość opracowania poprzedzona została uwagami, zawierającymi podstawowe pojęcia i definicje stosowane w publikacji.

Polecając uwadze Państwa publikację *Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie Dolnośląskim w 2010 r.*, mam nadzieję, że zebrany w tym opracowaniu materiał statystyczny stanie się wstępem do poszerzania wiedzy o sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego i zachęci do dalszej analizy tej tematyki.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

dr Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka

PREFACE

The Statistical Office in Wrocław presents to you the first edition of publication entitled "Budgets of local self-government entities in Dolnośląskie voivodship in 2010", which contains a wide scope information concerning revenue and expenditure of all self-government entities of Dolnośląskie voivodship, i.e. gminas, powiats, cities with powiat status and voivodship.

The main part of the publication is composed of statistical tables presenting information on the level and structure of incomes and expenditures of the budgets of local self-government entities. In order to facilitate readers to make their own calculations and analyses the statistical tables have been prepared in XLS format. Moreover, the publication contains a presentation – in the form of tables – of more important data of the budget revenue and expenditure of particular sorts of entities in voivodship, which are presented against the background of the country, other voivodships and in the retrospection dating back to 2005.

Furthermore, it has been supplemented with an analytical commentary, together with additional graphic illustration, constituting a synthesis of collected results, and entire publication was preceded by notes containing main terms and definitions used in the publication.

I recommend the present publication entitled "Budgets of local self-government entities in Dolnośląskie voivodship in 2010" in the hope that the statistical material collected in this publication will become an introduction to widening the knowledge about financial situation of local self-government entities in dolnośląskie voivodship and encourage them to explore the topic further.

Director

Of Statistical Office in Wrocław

Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka, Ph.D.

SPIS TREŚCI

	Strona
PRZEDMOWA	3
UWAGI OGÓLNE	9
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA	11
Budżety jednostek samorządu terytorialnego	11
Budżety gmin	12
Budżety powiatów	16
Budżety miast na prawach powiatu	20
Budżet województwa	22

TABLICE (XLS)

I. Tablice przeglądowe

- Tabl. 1. Dochody, wydatki i wynik finansowy jednostek samorządu terytorialnego w latach 2005-2010
 Tabl. 2. Dochody i wydatki jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w latach 2005-2010
 Tabl. 3. Budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na tle kraju w 2010 r.
 Tabl. 4. Budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego na tle pozostałych województw w 2010 r.

II. Budżety jednostek samorządu terytorialnego

- Tabl. 5. Dochody jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów
 Tabl. 6. Dochody jednostek samorządu terytorialnego według działów
 Tabl. 7. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów
 Tabl. 8. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego według działów

III. Budżety gmin

- Tabl. 9. Dochody budżetów gmin według rodzajów oraz według podregionów i powiatów
 Tabl. 10. Struktura dochodów budżetów gmin według rodzajów oraz według podregionów i powiatów
 Tabl. 11. Dochody budżetów gmin według działów oraz według podregionów i powiatów
 Tabl. 12. Struktura dochodów budżetów gmin według działów oraz według podregionów i powiatów
 Tabl. 13. Wydatki budżetów gmin według rodzajów oraz według podregionów i powiatów
 Tabl. 14. Struktura wydatków budżetów gmin według rodzajów oraz według podregionów i powiatów
 Tabl. 15. Wydatki budżetów gmin według działów oraz według podregionów i powiatów
 Tabl. 16. Struktura wydatków budżetów gmin a według działów oraz według podregionów i powiatów
 Tabl. 17. Dochody i wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca
 Tabl. 18. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów gmin

IV. Budżety miast na prawach powiatu

- Tabl. 19. Dochody budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów
 Tabl. 20. Dochody budżetów miast na prawach powiatu według działów
 Tabl. 21. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów
 Tabl. 22. Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według działów
 Tabl. 23. Dochody i wydatki budżetów miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca
 Tabl. 24. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu

V. Budżety powiatów

- Tabl. 25. Dochody budżetów powiatów według rodzajów
- Tabl. 26. Dochody budżetów powiatów według działów
- Tabl. 27. Wydatki budżetów powiatów według rodzajów
- Tabl. 28. Wydatki budżetów powiatów według działów
- Tabl. 29. Dochody i wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca
- Tabl. 30. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetów powiatów

VI. Budżet województwa

- Tabl. 31. Dochody budżetu województwa według rodzajów
- Tabl. 32. Dochody budżetu województwa według działów
- Tabl. 33. Wydatki budżetu województwa według rodzajów
- Tabl. 34. Wydatki budżetu województwa według działów
- Tabl. 35. Dochody i wydatki budżetu województwa na 1 mieszkańca
- Tabl. 36. Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetu województwa

CONTENTS

	Page
PREFACE	4
GENERAL NOTES	9
RESULTS OF SURVEY – SYNTHESIS	11
Local government entities budgets	11
Budgets of gminas	12
Budgets of powiats	16
Budgets of cities with powiat status	20
Budget of voivodship	22

TABLES (XLS)

I. Review tables

- Table 1. Revenue, expenditure and financial result of local self-government entities in years 2005-2010
- Table 2. Revenue and expenditure of local self-government entities per capita in years 2005-2010
- Table 3. Budgets of local self-government entities of Dolnośląskie voivodship against the background of Poland in 2010
- Table 4. Budgets of local self-government entities of Dolnośląskie voivodship against the background of other voivodships in 2010

II. Budgets of local self-government entities

- Table 5. Revenue of local self-government entities by types
- Table 6. Revenue of local self-government entities by divisions
- Table 7. Expenditure of local self-government entities by types
- Table 8. Expenditure of local self-government entities by divisions

III. Gminas budgets

- Table 9. Revenue of gminas budgets by types as well as subregions and powiats
- Table 10. Structure of revenue of gminas budgets by types as well as subregions and powiats
- Table 11. Revenue of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats
- Table 12. Structure of revenue of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats
- Table 13. Expenditure of gminas budgets by types as well as subregions and powiats
- Table 14. Structure of expenditure of gminas budgets by types as well as subregions and powiats
- Table 15. Expenditure of gminas budgets by divisions as well as subregions and powiats
- Table 16. Structure of expenditure of gminas budgets a by divisions as well as subregions and powiats
- Table 17. Revenue and expenditure of gminas budgets per capita
- Table 18. Revenue, expenditure and financial results of gminas budgets

IV. Cities with status budgets

- Table 19. Revenue of cities with status budgets by types
- Table 20. Revenue of cities with status budgets by divisions
- Table 21. Expenditure of cities with status budgets by types
- Table 22. Expenditure of cities with status budgets by divisions
- Table 23. Revenue and expenditure of cities with powiat status budgets per capita
- Table 24. Revenue, expenditure and financial results of cities with powiat status budgets

V. Powiats budgets

Table 25. Revenue of powiats budgets by types

Table 26. Revenue of powiats budgets by divisions

Table 27. Expenditure of powiats budgets by types

Table 28. Expenditure of powiats budgets by divisions

Table 29. Revenue and expenditure of powiats budgets per capita

Table 30. Revenue, expenditure and financial results of powiats budgets

VI. Voivodship budget

Table 31. Revenue of voivodship by types

Table 32. Revenue of voivodship budget by divisions

Table 33. Expenditure of voivodship budget by types

Table 34. Expenditure of voivodship budget by divisions

Table 35. Revenue and expenditure of voivodship budget per capita

Table 36. Revenue, expenditure and financial result of voivodship budget

UWAGI OGÓLNE

Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym i rozliczaniem z budżetem Unii Europejskiej.

Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków oraz wyników budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

Ogólne zasady finansów publicznych, gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego, sprawozdawczości budżetowej oraz klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych regulują m.in. następujące akty prawne:

- do 2009 r. ustawa o finansach publicznych z dnia 30 VI 2005 r. (Dz. U. Nr 249, poz. 2104), z późniejszymi zmianami, w 2010 r. ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 i 1241) z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591), z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592), z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590), z późniejszymi zmianami,
- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966), z późniejszymi zmianami,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 VI 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207).

Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia.

Na dochody **budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:**

1. dochody własne, tj.:

- dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek rolny, leśny, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, podatek od działalności gospodarczej, podatek od spadków i darowizn, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa,
- dochody z majątku np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
- środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;

2. dotacje celowe:

- z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r., Dz. U. Nr 38, poz. 207),
- otrzymane z funduszy celowych,
- pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,

3. subwencja ogólna, składająca się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej, regionalnej oraz uzupełnienia subwencji ogólnej.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- dotacje dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- wydatki bieżące jednostek budżetowych (w tym: wynagrodzenia, składki na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz zakup materiałów i usług),
- wydatki na obsługę długu publicznego,
- wydatki z tytułu udzielenia poręczeń i gwarancji.

Publikacja została opracowana w Urzędzie Statystycznym we Wrocławiu na podstawie sprawozdawczości budżetowej Ministerstwa Finansów.

Przy przeliczaniu dochodów i wydatków na 1 mieszkańca przyjęto liczbę ludności według faktycznego miejsca zamieszkania w dniu 30 VI.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy z niższych poziomów klasyfikacji mogą się różnić – z tytułu zaokrągleń – od wielkości „ogółem” na wyższych poziomach klasyfikacji. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.

(0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.

Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak (x) – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

„W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

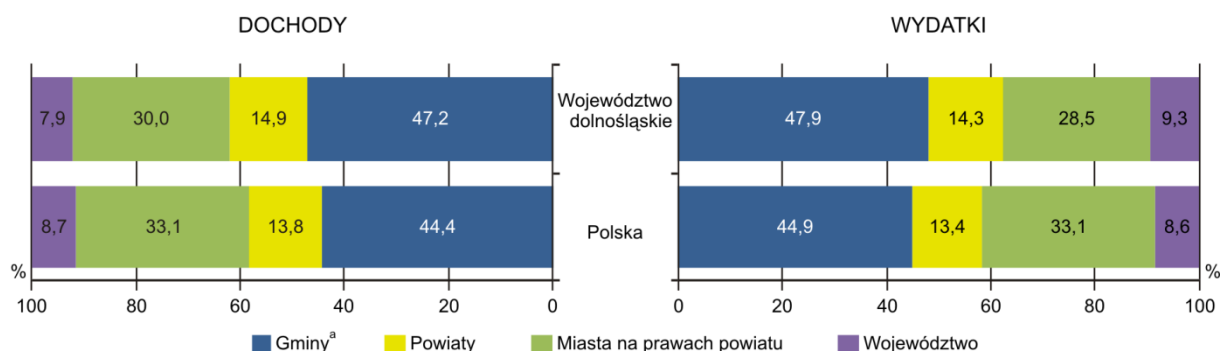
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

BUDŻETY JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

W 2010 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego, tj. gmin, powiatów, miast na prawach powiatu oraz województwa wyniosły 12782,6 mln zł i w porównaniu z 2009 r. wzrosły o 6,8% (w kraju dochody zwiększyły się w skali roku o 5,1%).

Blisko połowę dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r. zrealizowały gminy (47,2% wobec 45,2% w 2009 r.). Udział dochodów miast na prawach powiatu wyniósł 30,0%, a powiatów – 14,9% (wzrost w porównaniu do poprzedniego roku odpowiednio o 1,9 i 0,8 pkt. proc.). Zmniejszył się (o 4,6 pkt. proc.) udział budżetu samorządu województwa do poziomu 7,9%. Łączne dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w 2010 r. stanowiły 7,9% wszystkich dochodów jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

Struktura dochodów i wydatków według jednostek samorządowych w 2010 r.

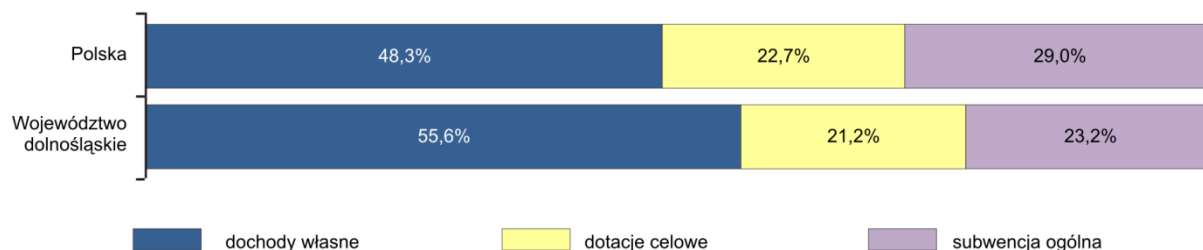

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Największy udział w strukturze zagregowanych dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r. miały dochody własne – 55,6% (w 2009 r. – 55,2%, w kraju w 2010 r. – 48,3%). Zrealizowano je w kwocie 7106,5 mln zł, tj. o 7,5% większej niż w 2009 r., a najwyższe wpływy w tej grupie pochodziły z tytułu udziału w podatku od osób fizycznych (30,0% dochodów własnych; 16,7% dochodów ogółem).

Subwencja ogólna w 2010 r. stanowiła 23,2% dochodów ogółem (w 2009 r. – 23,7%), a dotacje celowe – 21,2% (w 2009 r. – 21,1%).

Struktura dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2010 r.

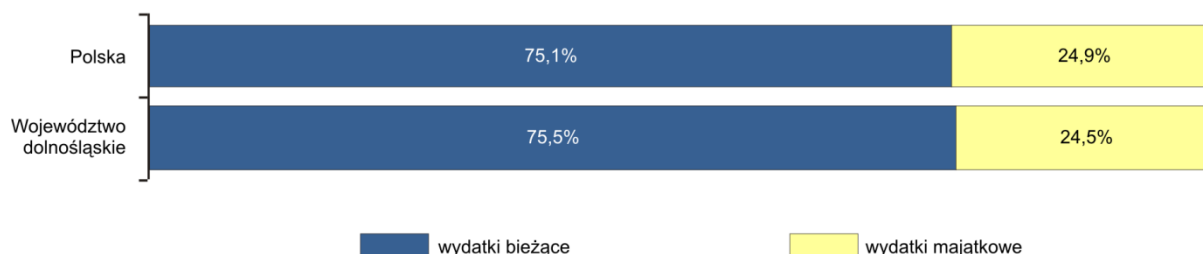

Na 1 mieszkańca Dolnego Śląska w 2010 r. z dochodów ogółem jednostek samorządu terytorialnego przypadało 4442,85 zł (o 282,28 zł więcej niż w 2009 r.), tj. o 4,2% więcej niż średnio w kraju. Wyższe niż w dolnośląskim dochody na 1 mieszkańca zanotowano jedynie w województwach mazowieckim i pomorskim.

Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim w 2010 r. wyniosły łącznie 14027,1 mln zł i były o 2,9% wyższe od zrealizowanych w 2009 r. (w kraju wyższe o 5,9%). Oznacza to, że na 1 mieszkańca wydano 4875,40 zł (wobec 4655,17 zł średnio w kraju), co uplasowało dolnośląskie na 4. lokacie wśród województw o najwyższych wydatkach per capita. Zagregowane wydatki jednostek samorządu terytorialnego stanowiły 7,9% łącznych wydatków wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w kraju.

W strukturze wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego największy udział miały gminy (47,9%, tj. o 4,7 pkt. proc. więcej niż przed rokiem), 28,5% wszystkich wydatków poniosły miasta na prawach powiatu (przy spadku ich udziału o 3,0 pkt. proc.), a 14,3% – powiaty (nieznaczny wzrost udziału o 0,8 pkt. proc.). Podobnie jak w przypadku dochodów, zmniejszył się udział wydatków samorządu województwa (o 2,4 pkt. proc.) i wyniósł 9,3%.

Struktura wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2010 r.

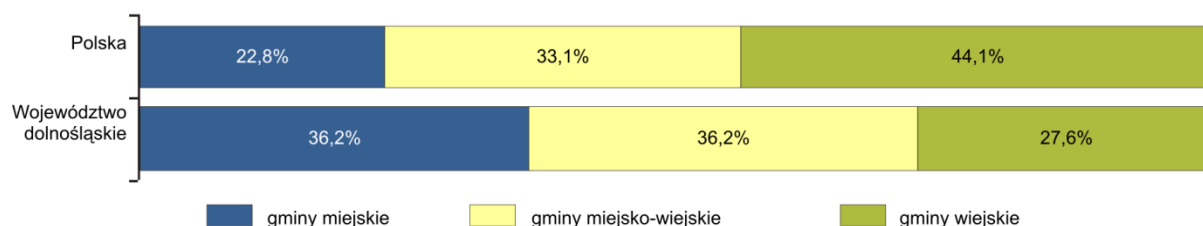
Zarówno w województwie dolnośląskim, jak i w kraju w 2010 r. główną część wydatków jednostek samorządu terytorialnego stanowiły wydatki bieżące (odpowiednio 75,5% i 75,1%). W województwie dolnośląskim zamknęły się one w kwocie 10587,4 mln zł, tj. o 7,4% wyższej niż 2009 r. (w kraju wyższej o 7,1%). Największą część wydatków bieżących, tj. 74,8% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych (w tym na wynagrodzenia – 34,3%). Na wydatki majątkowe jednostki samorządu terytorialnego w 2010 r. przeznaczyły 3439,7 mln zł, tj. o 8,8% mniej niż w 2009 r. (w kraju więcej o 2,6%). Było to 24,5% ogółu wydatków budżetowych, w tym 23,5% stanowiły wydatki o charakterze inwestycyjnym. Najwyższy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem zaobserwowano w samorządzie województwa (36,7%), a najniższy w powiatach (13,5%). Odsetek zagregowanych wydatków majątkowych jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego ukształtował się na poziomie o 3,2 pkt. proc. niższym od osiągniętego w 2009 r.

W 2010 r. w województwie dolnośląskim budżety jednostek samorządu terytorialnego ogółem zamknęły się deficytem w wysokości 1244,5 mln zł (w 2009 r. poziom wydatków przewyższał uzyskane dochody o 1661,7 mln zł). Największy łączny deficyt wykazały gminy (681,7 mln zł), najniższy natomiast – powiaty (103,0 mln zł). Kwota niedoboru w budżetach gmin stanowiła 11,3% dochodów gmin (w 2009 r. – 8,9%), w budżetach powiatów 5,4% ich dochodów (w 2009 r. – 9,3%), a w budżetach miast na prawach powiatu – 4,4% (w 2009 r. – 27,9%). Najwyższy udział wyniku w dochodach zanotowano w budżecie województwa (28,6%; w 2009 r. – 5,8%).

BUDŻETY GMIN

W 2010 r. w województwie dolnośląskim łączne dochody gmin (z wyłączeniem 3 gmin mających również status miast na prawach powiatu) wyniosły 6034,8 mln zł. Były one wyższe w porównaniu z 2009 r. o 11,6% (w kraju wyższe o 11,4%) i stanowiły 8,3% dochodów wszystkich gmin w Polsce. Udział dochodów gmin miejsko-wiejskich (55 jednostek) w dochodach ogółem wyniósł 36,2%, miejskich (33 jednostki) – 36,2%, a wiejskich (78 jednostek) – 27,6%. W Polsce największy odsetek dochodów gmin odnotowano w przypadku gmin wiejskich (44,1%).

Struktura dochodów budżetów gmin^a według rodzaju gmin w 2010 r.

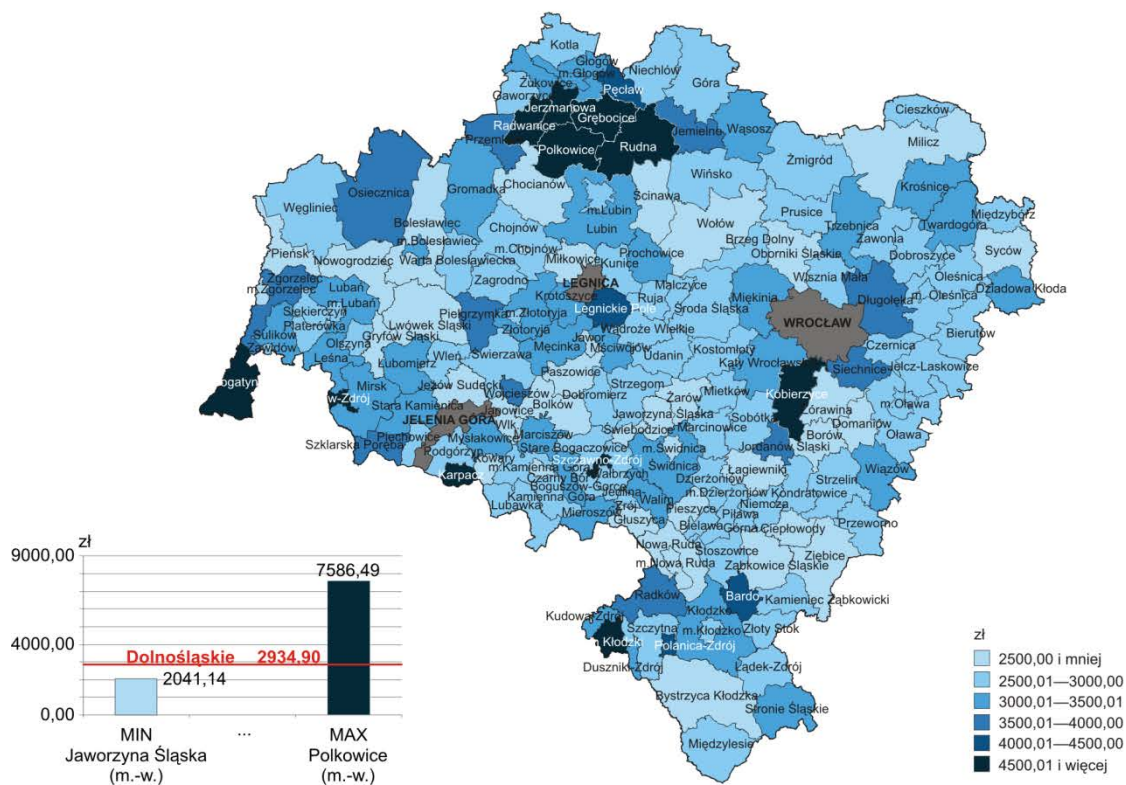

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

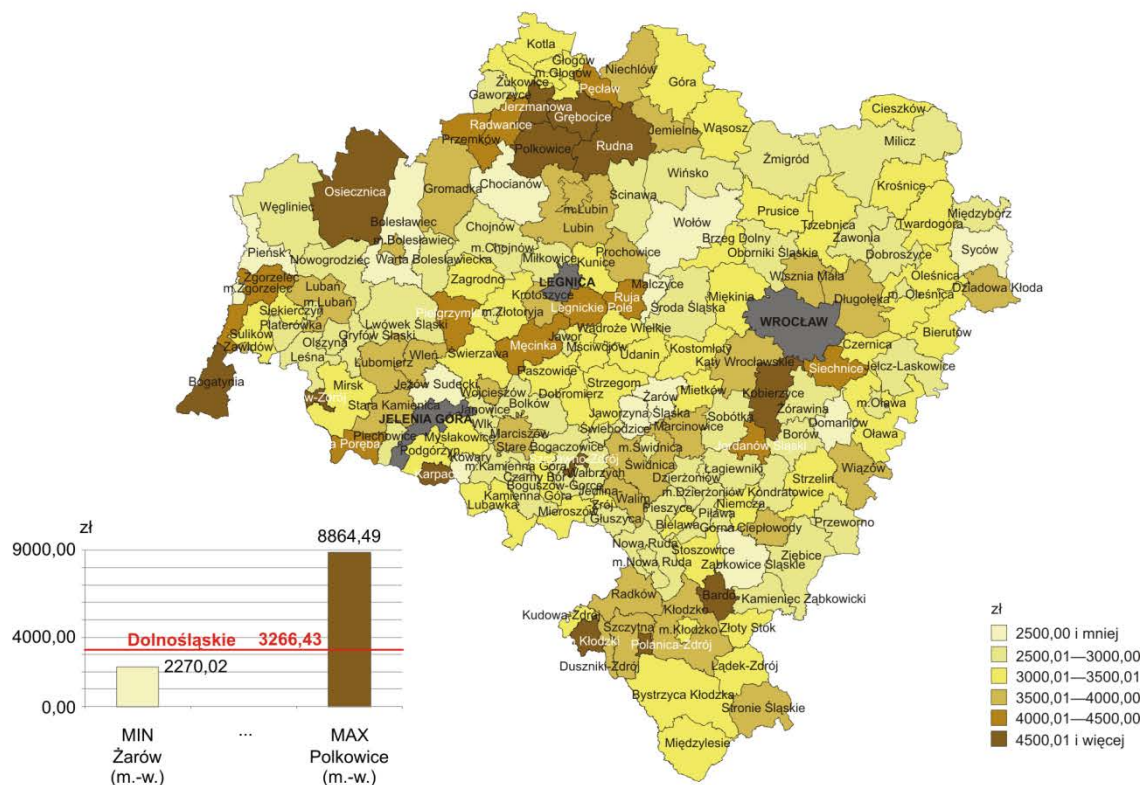

DOCHODY I WYDATKI GMIN^a W 2010 R.

DOCHODY NA 1 MIESZKAŃCA

WYDATKI NA 1 MIESZKAŃCA

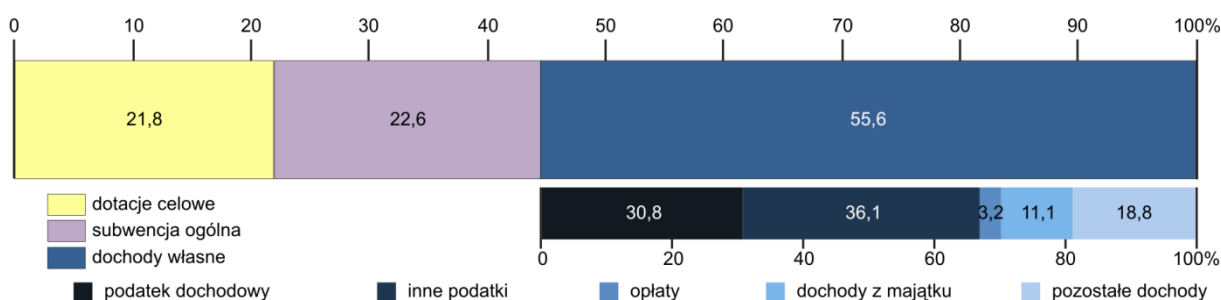
a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Średnie dochody gmin na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 2934,90 zł (*w kraju – 2833,72 zł*) i były o 11,5% wyższe niż przed rokiem (*w kraju wyższe o 11,2%*). Najwyższe dochody na 1 mieszkańca w grupie gmin wiejskich wystąpiły w Kobierzycach (5723,05 zł), a najniższe w Łagiewnikach (2232,55 zł). Spośród gmin miejskich najwyższe dochody odnotowano w Karpaczu (6729,52 zł), a najniższe w Kowarach (2110,93 zł). W gminach miejsko-wiejskich najwyższe dochody na 1 mieszkańca wystąpiły w Polkowicach (7586,49 zł), a najniższe w Jaworzynie Śląskiej (2041,14 zł). Przeciętny dochód na 1 mieszkańca gminy był w 2010 r. wyższy o 3,6% od przeciętnych dochodów uzyskanych przez gminy w Polsce (*5. lokata w kraju*).

Najwyższe dochody, podobnie jak przed rokiem, osiągnęła gmina miejska Wałbrzych (311,7 mln zł, tj. o 0,3% więcej niż w 2009 r.). Najmniejsze dochody odnotowano w gminach wiejskich: Platerówka (4,4 mln zł), Ruja (7,1 mln zł) i Ciepłowody (7,1 mln zł). Wzrost dochodów w skali roku odnotowało 139 gmin. W największym stopniu wzrosły dochody gmin miejskich: Polanica-Zdrój (o 78,0%), Szczawno-Zdrój (o 69,2%) i Karpacz (o 57,0%). O ponad 50% wzrosły także dochody gminy miejsko-wiejskiej Bardo (o 52,6%) i gminy wiejskiej Lewin Kłodzki (o 51,7%). Niższe niż w 2009 r. dochody budżetów zanotowano w 27 gminach (13 gminach wiejskich, 11 miejsko-wiejskich i 3 miejskich), a ich udział w dochodach gmin ogółem w województwie wyniósł 10,6%. W największym stopniu zmniejszyły się dochody gminy wiejskiej Grębocice (o 22,4%).

Ponad połowę (55,6%) dochodów ogółem gmin w 2010 r. stanowiły dochody własne (*w kraju 44,6%*), które zrealizowano w kwocie 3354,1 mln zł, tj. o 6,5% większej niż w 2009 r. (*w kraju o 7,5% większej*). Dochody własne w gminach miejskich zapewniały 61,6% wpływów do budżetów, w budżetach gmin miejsko-wiejskich i wiejskich stanowiły odpowiednio 54,3% i 49,5% ogółu dochodów. Spośród 166 gmin (z wyłączeniem miast na prawach powiatu) w 49 gminach udział dochodów własnych w dochodach ogółem był wyższy od średniej dla województwa, a najwyższy zaobserwowano w gminach: miejsko-wiejskiej Polkowice (86,7%), miejskiej Karpacz (84,9%) i wiejskiej Kobierzycy (83,6%). Najniższym udziałem dochodów własnych charakteryzowały się gminy wiejskie: Dziadowa Kłoda (22,1%), Pęcław i Pielgrzymka (po 24,8%). Przeciętne dochody własne gmin na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 1631,21 zł (*w kraju 1264,38 zł*), przy czym w gminach miejskich wyniosły one 1669,54 zł, miejsko-wiejskich – 1650,27 zł, a wiejskich – 1547,43 zł. Dominowały wpływy z podatków, wśród których istotną pozycję stanowił podatek od nieruchomości (29,9% dochodów własnych; 16,6% ogółu dochodów gmin województwa) oraz podatek dochodowy od osób fizycznych (odpowiednio 28,1% i 15,6%).

Dochody budżetów gmin^a według rodzajów w 2010 r.

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

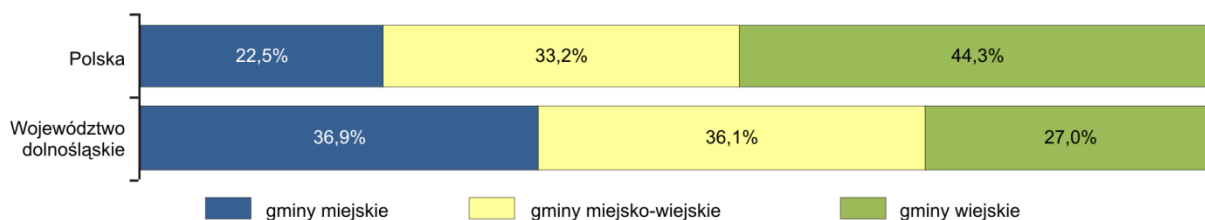
Na pozostałą część dochodów gmin składały się subwencje – 22,6% (*w kraju – 31,4%*) oraz dotacje celowe – 21,8% (*w kraju – 24,0%*). Dochody z tytułu subwencji kształtowały się na poziomie 1362,6 mln zł i w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się o 3,8%. Na część oświatową przypadają 76,2% (*w kraju 71,6%*). W dochodach gmin miejskich udział subwencji ogólnej wyniósł 18,5%, miejsko-wiejskich – 24,0%, a wiejskich – 26,1%, natomiast udział części oświatowej w subwencji ogólnej dla tych gmin odpowiednio: 84,0%, 72,0% i 74,2%. Najwyższy udział subwencji ogólnej zanotowano w gminie miejsko-wiejskiej Lubomierz – 48,8%, a najniższy w gminie miejskiej Szczawno-Zdrój – 3,8%.

Dotacje celowe w 2010 r. osiągnęły wartość 1318,1 mln zł, tj. o 39,1% wyższą niż w roku poprzednim (*w kraju wyższą o 35,0%*). W gminach miejskich kwota dotacji stanowiła 19,9% dochodów, w miejsko-wiejskich – 21,7%, a w gminach wiejskich – 24,5%. Najwyższy udział dotacji zanotowano w gminie wiejskiej Radwanice –

50,1%, a najniższy w gminie miejsko-wiejskiej Polkowice – 5,3%. W 100 gminach udział dotacji celowych był wyższy niż średnio w województwie. Najwyższy udział w ogólnej kwocie dotacji celowych budżetów gmin, tj. 69,6% ogólnej kwoty stanowiły dotacje z budżetu państwa (917,4 mln zł; 15,2% dochodów ogółem), w tym prawie połowa (46,8%) dotacji pochodziła z budżetu państwa z przeznaczeniem na zadania z zakresu administracji rządowej.

Wydatki budżetów gmin w województwie dolnośląskim w 2010 r. wyniosły łącznie 6716,5 mln zł i stanowiły 47,9% wydatków ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego. Blisko 37% tej kwoty zrealizowały gminy miejskie, 36,1% gminy miejsko-wiejskie, a 27,0% gminy wiejskie. *W kraju w wydatkach gmin ogółem, podobnie jak w dochodach, największy udział osiągnęły gminy wiejskie – 44,3%.* W porównaniu z 2009 r. wartość wydatków wzrosła o 14,0% (w kraju wzrost o 13,9%). Najwyższe kwoty wydatkowano w gminach o największych dochodach, tj. w gminach miejskich Wałbrzych (345,7 mln zł) i Lubin (266,6 mln zł). Najniższe wydatki ogółem odnotowano w gminach wiejskich Platerówka (4,4 mln zł) i Pęcław (10,0 mln zł).

Struktura wydatków budżetów gmin^a według rodzaju gmin w 2010 r.

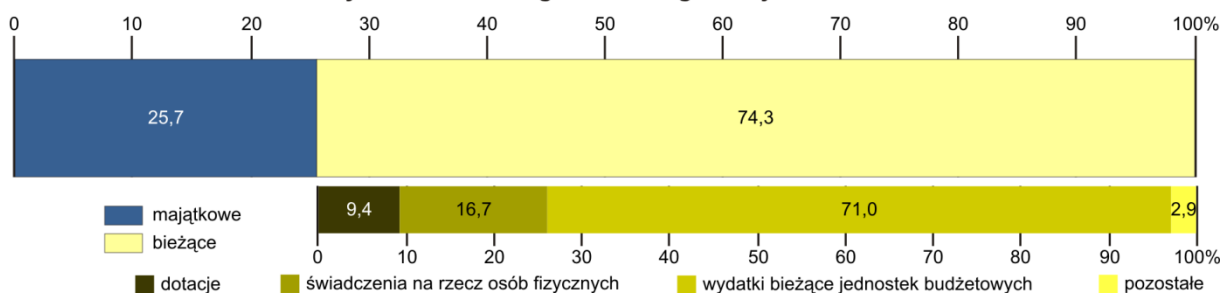

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Średnio w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy wydały 3266,43 zł (w 2009 r. – 2866,44 zł), co umiejscawia województwo na 6. lokacie w grupie województw o najwyższych wydatkach na 1 mieszkańca, za województwami: świętokrzyskim (3425,60 zł), warmińsko-mazurskim (3386,18 zł), zachodniopomorskim (3384,70 zł), pomorskim (3346,95 zł) i lubuskim (3294,10 zł). W 98 gminach wydatki były niższe od średniej, a w 68 wyższe. Najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniesiono w gminach wiejskich – 3403,61 zł, a następnie w gminach miejsko-wiejskich – 3371,40 zł i najniższe w gminach miejskich – 3082,01 zł. Najmniejsze wydatki per capita poniosła gmina miejsko-wiejska Żarów w powiecie świdnickim (2270,02 zł), a największe gmina miejsko-wiejska Polkowice w powiecie polkowickim (8864,49 zł).

Wydatki bieżące budżetów gmin stanowiły 74,3% wydatków ogółem, a ich wartość wzrosła w odniesieniu do 2009 r. o 8,7%. *W Polsce udział wydatków bieżących był wyższy i wyniósł 74,9%.* Spośród nich największą część, tj. 71,0% przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych (w tym na wynagrodzenia – 33,6%). Średnie wydatki bieżące na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 2428,43 zł (*wobec 2341,60 zł w kraju*). Najwyższe wydatki bieżące na 1 mieszkańca odnotowano w gminach miejsko-wiejskich (2536,20 zł). Były one wyższe o 3,5% od wydatków bieżących na 1 mieszkańca w gminach wiejskich (2448,14 zł) oraz o 8,6% od wydatków bieżących na 1 mieszkańca w gminach miejsko-wiejskich (2319,15 zł).

Wydatki budżetów gmin^a według rodzajów w 2010 r.

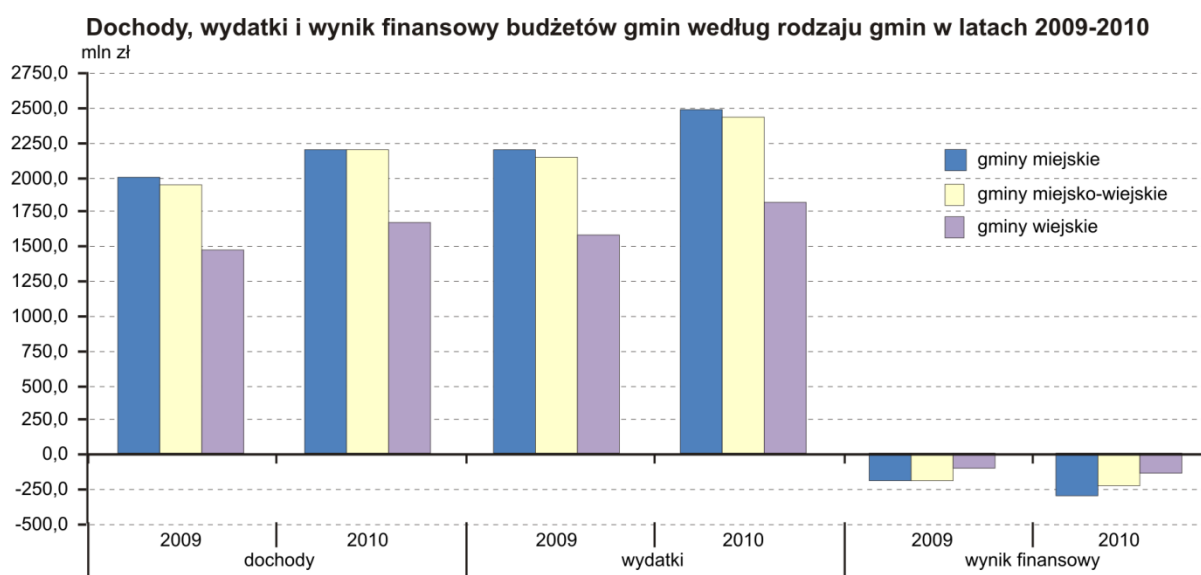

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Wydatki majątkowe stanowiły 25,7% wydatków ogółem (1723,1 mln zł) i prawie w całości (25,1%) przeznaczono je na inwestycje (*w kraju wydatki majątkowe stanowiły 25,1% wydatków ogółem, w tym inwestycyjne – 24,7%*). Spośród wszystkich gmin tylko w 79 udział wydatków inwestycyjnych był wyższy od średniej wojewódzkiej, a w 84 od średniej krajowej. Najwyższy udział wydatków na inwestycje zaobserwowano w gminie miejsko-wiejskiej Bardo (62,3%), a najniższy w gminie miejsko-wiejskiej Żarów (4,7%). Na inwestycje w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy przeznaczyły średnio 820,54 zł. Najwyższą kwotę w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydano w gminach miejsko-wiejskiej Bardo (3804,16 zł) i wiejskiej Lewin Kłodzki (3051,76 zł), natomiast najmniej w gminie miejsko-wiejskiej Żarów (106,44 zł) i gminie wiejskiej Domaniów (122,64 zł).

W strukturze wydatków gminnych w podziale na działy dominowały wydatki na oświatę i wychowanie (28,7%), a następnie na: pomoc społeczną (14,2%), transport i łączność (11,3%), administrację publiczną (10,1%) oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (9,6%). Struktura wydatków gmin na oświatę i wychowanie w podziale na typy gmin przedstawiała się następująco: gminy miejsko-wiejskie – 37,8%, gminy miejskie – 34,0%, a wiejskie – 28,2%.

W 2010 r. spośród 166 gmin województwa dolnośląskiego (bez miast na prawach powiatu) 148 gmin zamknęło rok budżetowy deficytem środków finansowych, największy odnotowano w gminie miejskiej Lubin – 54,0 mln zł. W zaledwie 18 gminach osiągnięte dochody przewyższały poniesione wydatki, a największą nadwyżkę budżetową wykazały gminy miejsko-wiejska Bogatynia (15,6 mln zł) oraz wiejska Koberzyce (5,6 mln zł).

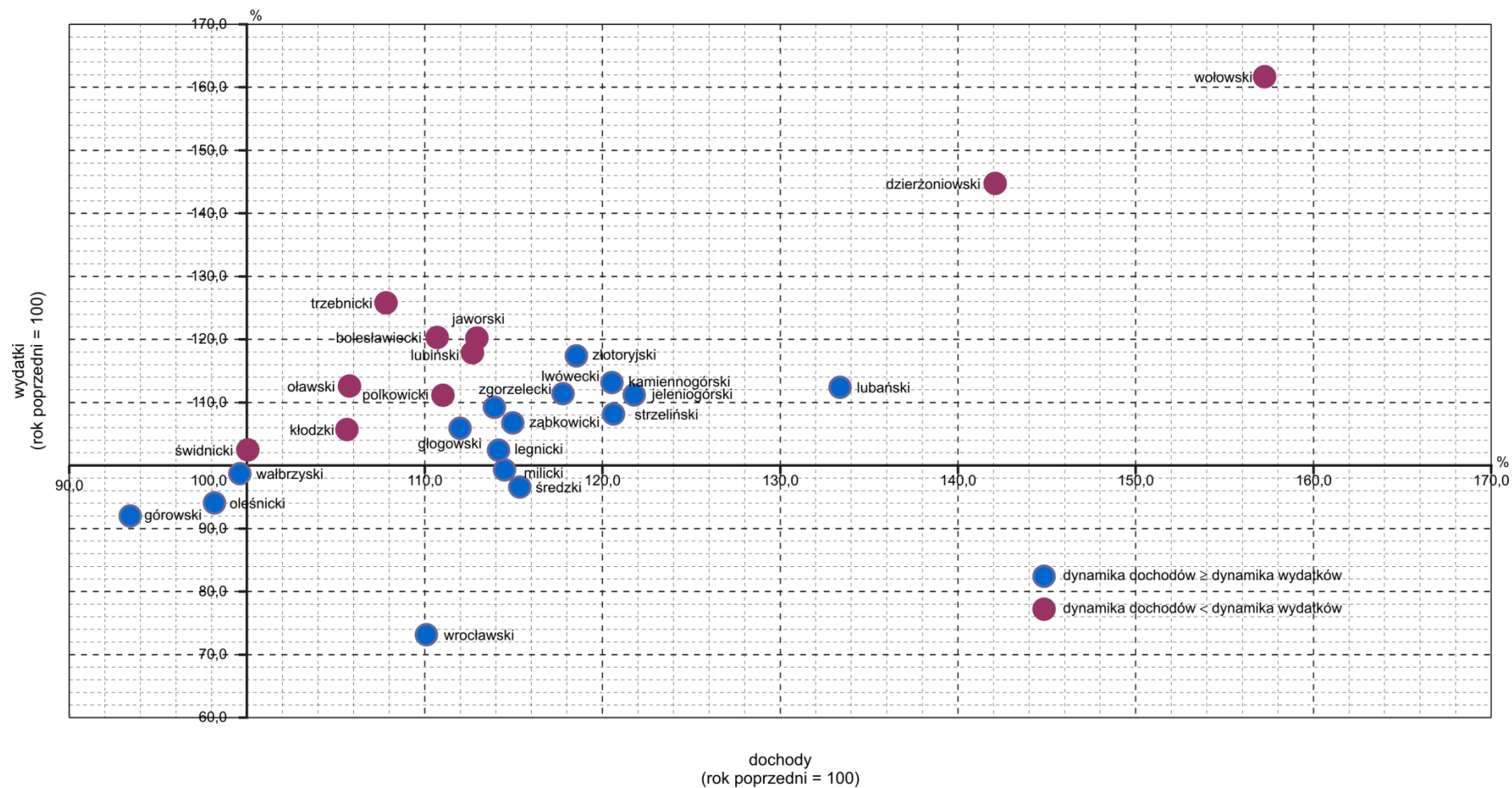
Łączny deficyt w budżetach gmin w 2010 r. wyniósł 681,7 mln zł, w ciągu roku zadłużenie wzrosło o 200,8 mln zł. Deficyt gmin miejskich stanowił 43,8% (w 2009 r. – 40,4%) zagregowanego wyniku budżetów gmin, gmin miejsko-wiejskich – 34,8% (39,7%), a gmin wiejskich – 21,4% (19,9%). Pogorszeniu uległa relacja wyniku dochodów budżetów gmin, która wyniosła minus 11,3% wobec minus 8,9% w 2009 r.

BUDŻETY POWIATÓW

Powiaty (bez miast na prawach powiatu) w województwie dolnośląskim w 2010 r. osiągnęły dochody ogółem w wysokości 1905,1 mln zł. Były one wyższe o 12,6% (*w kraju wyższe o 12,0%*) w porównaniu z 2009 r. i stanowiły 8,5% dochodów wszystkich powiatów w Polsce. W skali roku w największym stopniu wzrosły dochody powiatu wołowskiego (o 57,3%), dzierzoniowskiego (o 42,1%) oraz lubańskiego o 33,4%. W 3 powiatach wpływy do budżetu były niższe niż przed rokiem: górowskim (o 6,6%), oleśnickim (o 1,8%) oraz wałbrzyskim (o 0,4%).

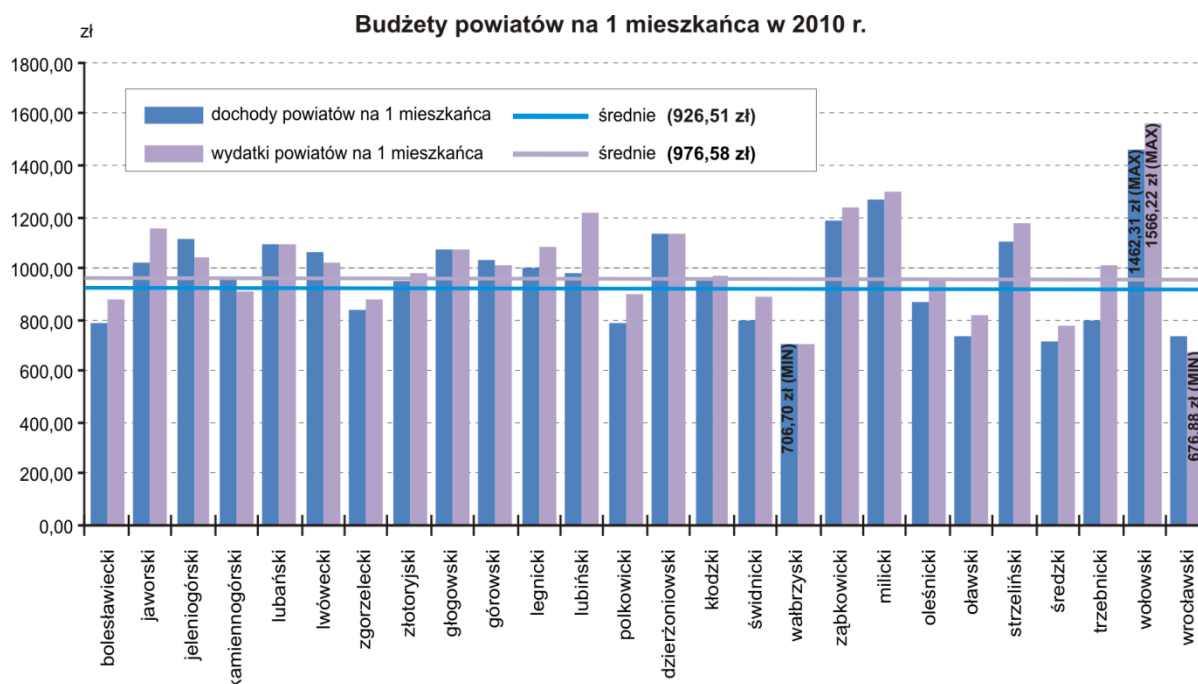

**DYNAMIKA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETÓW POWIATÓW W 2010 R.
(2009 = 100)**

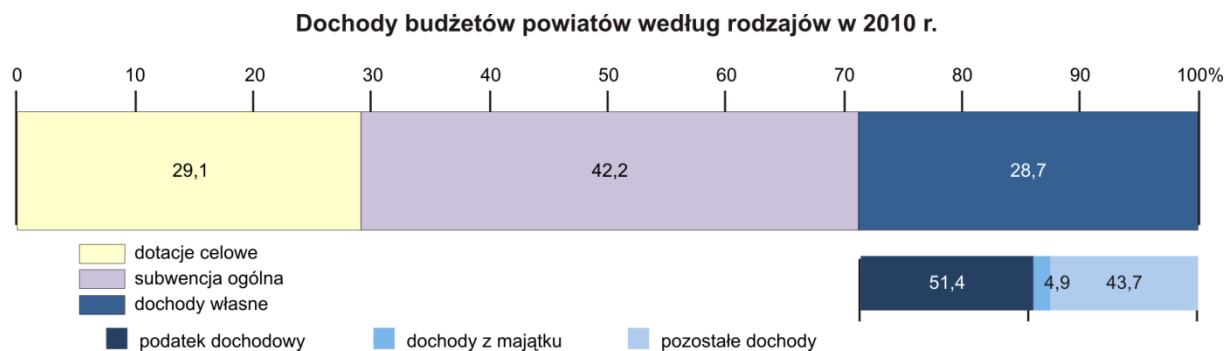

Najwyższe dochody w 2010 r. uzyskiwały powiaty: kłodzki (157,0 mln zł), wałbrzyski (126,4 mln zł) i świdnicki (126,3 mln zł), a najniższe – powiaty średzki (35,8 mln zł) oraz górowski (37,4 mln zł).

Średni dochód powiatów przypadający na 1 mieszkańca w 2010 r. ukształtował się na poziomie 926,51 zł (*wobec 881,60 zł w kraju*) i był wyższy o 12,5% w stosunku do 2009 r. (*w kraju wyższy o 11,8%*). Wskaźnik ten kształtował się na poziomie o 5,1% wyższym niż średnio kraju. Najwyższą wartość dochodów na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie wołowskim – 1462,31 zł, a najniższą w powiecie wałbrzyskim z kwotą 706,70 zł. Przeciętny poziom średniego dochodu na 1 mieszkańca dla wszystkich powiatów województwa został przekroczony w 16 spośród 26 powiatów. Pod względem wysokości dochodów powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2010 r. województwo dolnośląskie plasowało się na 4. miejscu w kraju.

W większości powiatów podstawowym źródłem wpływów do budżetów była subwencja ogólna, która w 2010 r. wyniosła 803,7 mln zł, tj. o 5,9% więcej niż przed rokiem (*w kraju o 5,8% więcej*). Jej udział w dochodach powiatów ogółem wyniósł średnio 42,2% i był zróżnicowany w poszczególnych powiatach – od 19,4% w powiecie legnickim do 55,1% w powiecie lubańskim. W 13 powiatach udział subwencji ogółem był wyższy niż średnio w województwie, a w 4 powiatach subwencja ogólna przekroczyła poziom połowy dochodów ogółem. Na część oświatową przeznaczono 633,9 mln zł, tj. 78,9% subwencji ogólnej (*w Polsce odpowiednio 75,5%*). W 12 powiatach część oświatowa stanowiła ponad dwie trzecie dochodów z tytułu subwencji ogólnej (od 76,5% w powiecie strzelińskim do 94,9% w powiecie głogowskim). Udział ten był najmniejszy w powiecie legnickim (48,5%).

Dotacje celowe zasiły budżety powiatów w 29,1%, w najmniejszym stopniu w powiatach polkowickim (15,9%) i świdnickim (17,6%). Największe wsparcie finansowe w postaci dotacji otrzymał powiat wołowski (49,8% ogółu dochodów) oraz powiat legnicki (44,4%). W ramach dotacji celowych, 12,1% ogółu dochodów powiatów stanowiły dotacje z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej.

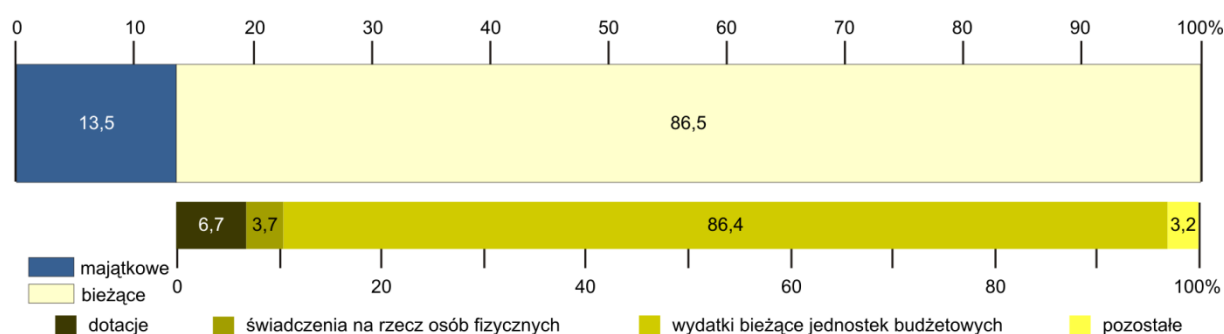
Pozostałe 28,7% dochodów budżetów powiatów stanowiły dochody własne, które w 2010 r. ukształtowały się na poziomie 546,2 mln zł, tj. o 11,1% wyższym w porównaniu z ub. rokiem (*w kraju wyższym o 11,2%*). Najwyższy udział dochodów własnych odnotowano w powiecie polkowickim – 57,3%, a najniższy w powiatach strzelińskim (14,9%) i wołowskim (15,0%). W 12 powiatach udział był wyższy niż średnio województwie. W tej grupie dochodów największy udział miał podatek od osób fizycznych (47,9% dochodów własnych i 13,7% dochodów ogółem) oraz „pozostałe” dochody (m.in. wpływy z usług, z opłaty komunikacyjnej oraz wpływy z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych), które stanowiły odpowiednio 43,7% i 12,5%.

Łączne wydatki zrealizowane przez powiaty województwa dolnośląskiego w 2010 r. wyniosły 2008,1 mln zł, tj. o 8,6% więcej niż przed rokiem, przy czym najwięcej wydatków poniosły powiaty: kłodzki (7,9% ogółu wydatków powiatów), świdnicki (7,0%), lubiński (6,4%) i wałbrzyski (6,3%). Największy wzrost wydatków w skali roku notowano w powiecie wołowskim – o 61,7% i powiecie dzierzoniowskim – o 44,8%. Poniżej poziomu z 2009 r. ukształtowały się wydatki 6 powiatów: wrocławskiego (były o 26,8% niższe niż przed rokiem), górowskiego (o 8,0%), oleśnickiego (o 6,0%), średzkiego (o 3,4%), wałbrzyskiego (o 1,3%) i milickiego (o 0,7%).

W przeliczeniu na 1 mieszkańca powiaty dolnośląskie wydały średnio po 976,58 zł (wobec 899,59 zł w 2009 r.). Było to o 4,6% więcej niż średnio w powiatach w kraju. Większe wydatki na 1 mieszkańca zrealizowały powiaty w 4 województwach: warmińsko-mazurskim (1119,09 zł), zachodniopomorskim (1111,39 zł), świętokrzyskim (1011,48 zł) i lubuskim (977,65 zł). Najwyższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca poniosły powiaty: wołowski (1566,62 zł), milicki (1294,05 zł), ząbkowicki (1238,72 zł) oraz lubiński (1215,53 zł). W 12 powiatach wydatki na 1 mieszkańca nie przekroczyły 1000 zł, a najniższe były w powiecie wrocławskim (676,88 zł) oraz wałbrzyskim (703,54 zł).

W strukturze wydatków powiatów przeważały wydatki bieżące, które w 2010 r. wyniosły 1737,7 mln zł, czyli 86,5% wydatków ogółem. Blisko połowę (46,6%) z nich stanowiły środki na wynagrodzenia. Największy udział wydatków bieżących odnotowano w powiecie wałbrzyskim (96,7%), a najniższy we trzebnickim (65,5%). W 14 powiatach udział był wyższy niż średnio w województwie.

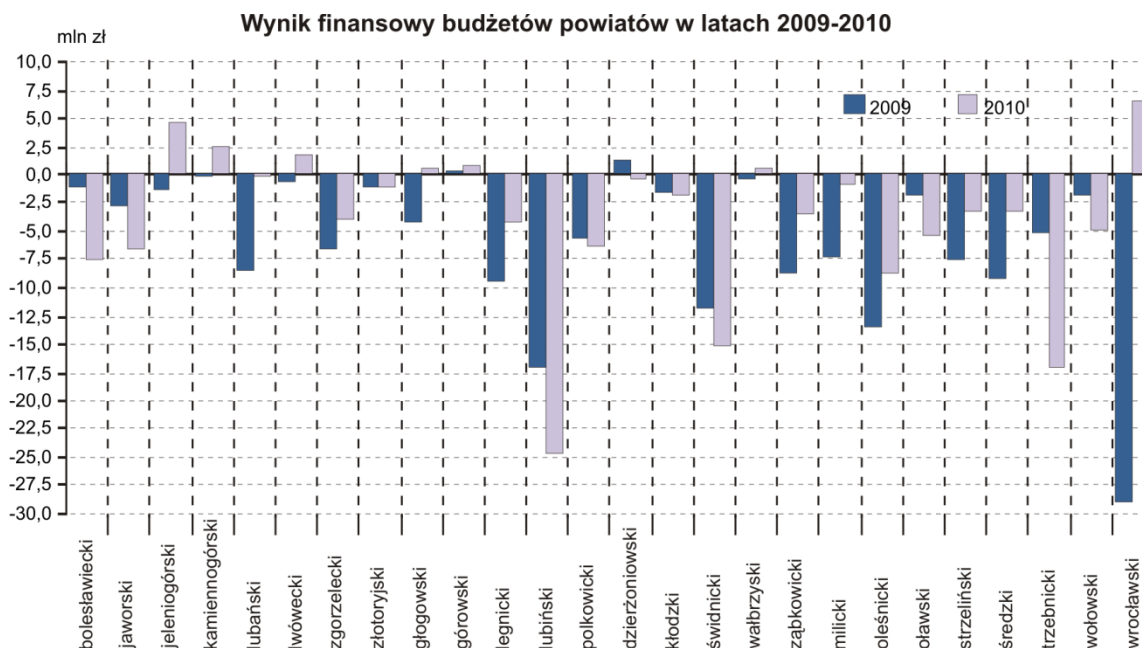
Wydatki budżetów powiatów według rodzajów w 2010 r.

Wydatki majątkowe powiatów stanowiły 13,5% wydatków ogółem i w większości zostały przeznaczone na inwestycje – 13,4% (*w kraju – 21,8%, w tym na inwestycje – 21,7%*). Udział wydatków inwestycyjnych w 12 powiatach przekroczył średnią wojewódzką. Najwyższy udział wydatków inwestycyjnych odnotowano w powiatach trzebnickim – 34,5% i bolesławieckim – 25,6%. Natomiast najniższy udział wydatków na inwestycje zaobserwowano w powiecie wałbrzyskim – 3,3%. Średnio na 1 mieszkańca powiaty przeznaczyły na inwestycje 130,52 zł wobec 132,09 w 2009 r. Największe wydatki inwestycyjne *per capita* poniesiono w powiatach trzebnickim (347,87 zł) i lubińskim (265,21 zł), natomiast najmniejsze w powiecie wałbrzyskim (23,10 zł).

W strukturze działowej wydatków powiatów przeważały wydatki w działach: oświata i wychowanie (28,8%), transport i łączność (15,9%), pomoc społeczna (14,0%), administracja publiczna (10,2%) oraz ochrona

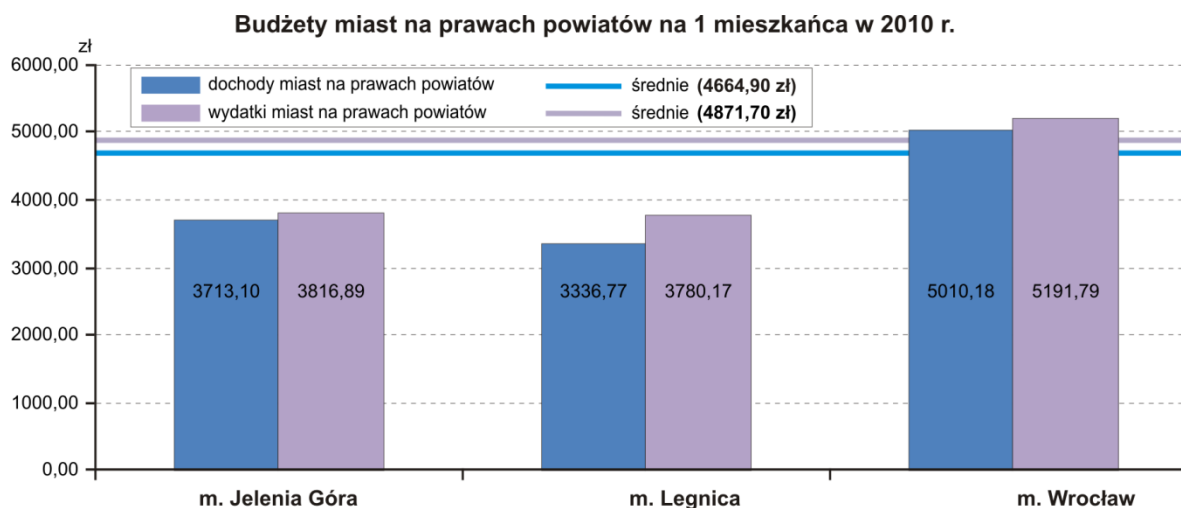
zdrowia (9,0%); a wśród nich w skali roku najbardziej wzrosły środki na ochronę zdrowia (o 69,2%). W odniesieniu do 2009 r. najbardziej wzrosły jednak wydatki na kulturę fizyczną i sport (prawie trzy i półkrotnie – tj. o 231,3%; w kraju o 36,2%).

Powiaty województwa dolnośląskiego zamknęły 2010 r. łącznym deficytem wynoszącym 103,0 mln zł, czyli o 34,4% mniejszym niż w roku poprzednim. Deficyt odnotowano w 19 powiatach, najwyższy w wysokości 24,8 mln zł w powiecie lubińskim. Dodatni wynik finansowy osiągnęły budżety 7 powiatów, w tym najlepszy (6,5 mln zł) powiat wrocławski. W odniesieniu do roku poprzedniego polepszeniu uległa relacja wyniku do dochodów budżetów powiatów, która wyniosła minus 5,4% wobec minus 9,3% w 2009 r.

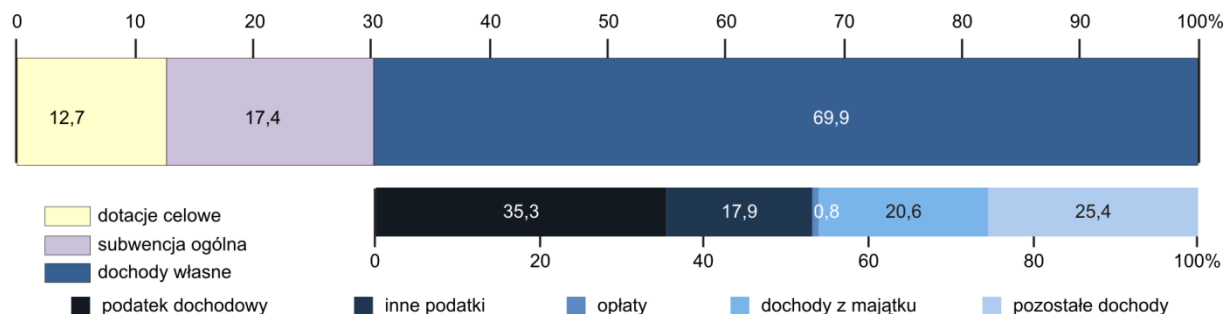
BUDŻETY MIAST NA PRAWACH POWIATU

W 2010 r. w budżetach miast na prawach powiatu województwa dolnośląskiego, tj. Wrocławia, Jeleniej Góry i Legnicy zgromadzono dochody ogółem w wysokości 3829,4 mln zł, czyli o 13,9% większe niż w roku poprzednim (w kraju dochody miast na prawach powiatu w skali roku wzrosły o 7,1%). Dochody te stanowiły 7,1% dochodów wszystkich miast na prawach powiatu w Polsce. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2010 r. do budżetów miast na prawach powiatu wpłynęło średnio 4664,90 zł (wobec 4093,22 zł w 2009 r.), tj. o 9,7% więcej niż średnio w kraju. Najwyższy dochód przypadł na 1 mieszkańca Wrocławia – 5010,18 zł.

W strukturze dochodów miast na prawach powiatu dominowały (69,9% dochodów ogółem) dochody własne, które w 2010 r. osiągnięto w kwocie 2675,3 mln zł, tj. o 10,5% większej niż przed rokiem (*w kraju o 3,1% większej*). Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w poszczególnych powiatach grodzkich wyniósł: 73,8% we Wrocławiu, 51,7% w Legnicy oraz 50,1% w Jeleniej Górze. Na dochody te składały się przede wszystkim wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, które w 2010 r. osiągnęły wartość 855,2 mln zł (32,0% dochodów własnych i 22,3% dochodów ogółem). W województwie dolnośląskim na 1 mieszkańca przypadało średnio 3258,94 zł dochodów własnych budżetów miast na prawach powiatu (2947,57 zł w 2009 r.).

Dochody budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów w 2010 r.

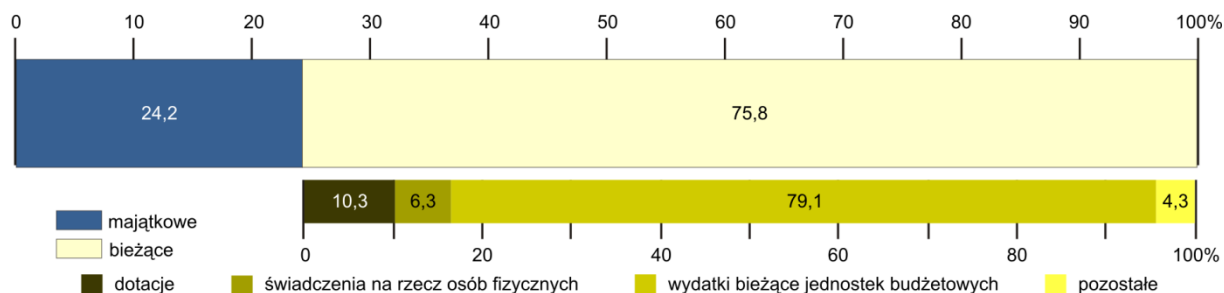

W ramach subwencji ogólnej w 2010 r. miasta na prawach powiatu otrzymały 667,4 mln zł, co stanowiło 17,4% ich dochodów. *W kraju dochody z tytułu subwencji ogólnej stanowiły 21,9% dochodów ogółem.* W porównaniu do 2009 dochody z tego tytułu wzrosły o 7,0% (*w kraju o 4,4%*). Subwencja ogólna stanowiła 30,2% dochodów ogółem budżetu Jeleniej Góry, 32,2% – Legnicy oraz 14,5% – Wrocławia. Na zadania oświatowe przeznaczono o 4,5% więcej niż przed rokiem, tj. 602,9 mln zł. Kwota ta stanowiła 90,3% subwencji ogólnej (15,7% dochodów ogółem).

Pozostałe 12,7% wpływów do budżetu stanowiły dotacje celowe (*w kraju 14,5%*). Z ich tytułu w 2010 r. miasta na prawach powiatu w województwie dolnośląskim otrzymały 486,7 mln zł, tj. o 53,3% więcej niż przed rokiem (*w kraju więcej o 35,3%*). Największy udział dotacji w dochodach miast grodzkich zanotowano w Jeleniej Górze (19,7%), natomiast najniższy wystąpił we Wrocławiu (11,7%).

W 2010 r. wydatki ogółem miast na prawach powiatu zamknęły się kwotą 3999,2 mln zł i w porównaniu z 2009 r. zmniejszyły się o 7,0% (*w kraju w skali roku zwiększyły się o 4,9%*). Stanowiły one 6,8% wydatków wszystkich miast na prawach powiatu. Ponad 82% wydatków zrealizowano we Wrocławiu, 9,8% – w Legnicy, a pozostałe 8,0% – w Jeleniej Górze. Średnio w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta na prawach powiatu województwa dolnośląskiego wydały 4871,70 zł (w 2009 r. – 5234,02 zł). *W kraju wydatki miast na prawach powiatu na 1 mieszkańca wyniosły średnio 4653,42 zł, tj. o 222,50 zł więcej niż przed rokiem.* Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca zaobserwowano we Wrocławiu – 5191,79 zł, a najniższe w Legnicy – 3780,17 zł.

Wydatki budżetów miast na prawach powiatu według rodzajów w 2010 r.

W strukturze rodzajowej wydatków miast na prawach powiatów przeważały wydatki bieżące, które w 2010 r. ukształtowały się na poziomie 3031,0 mln zł (tj. o 5,1% wyższym w porównaniu z rokiem poprzednim) i stanowiły 75,8% wydatków ogółem (*w kraju wzrost o 5,9%, udział – 77,7%*). Największą część, tj. 79,1%

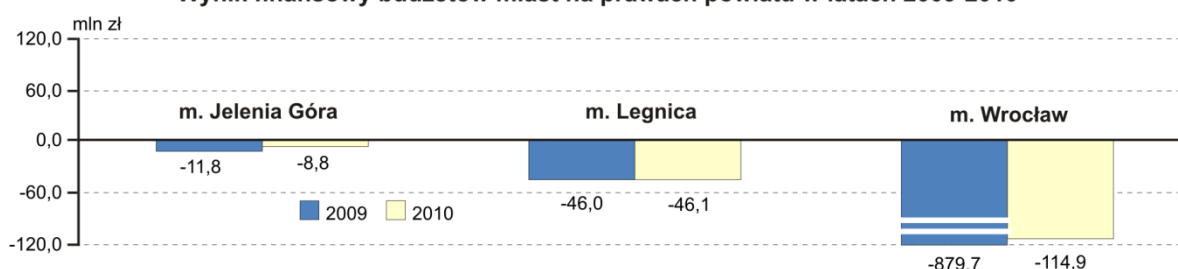

przeznaczono na wydatki bieżące jednostek budżetowych (w tym na zakup materiałów i usług – 34,9%, wynagrodzenia – 32,7%). Najwyższy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w Legnicy (84,1%), a najniższy we Wrocławiu (74,1%).

Na wydatki majątkowe miasta na prawach powiatu w 2010 r. przeznaczyły łącznie 968,2 mln zł, czyli o 31,7% mniej niż w 2009 r. (w kraju więcej o 1,6%). Środki te wydatkowano niemal w całości (94,2%) na zadania inwestycyjne. Udział nakładów na inwestycje w wydatkach ogółem wyniósł 22,8%. Najwyższy odsetek wydatków inwestycyjnych zanotowano we Wrocławiu (24,2%), natomiast najniższy w Legnicy (15,5%). Przeciętne wydatki inwestycyjne miast na prawach powiatu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 1111,28 zł, przy czym we Wrocławiu – 1258,16 zł, w Jeleniej Górze – 658,83 zł, a najmniej w Legnicy – 584,86 zł.

W 2010 r. samorządy miast na prawach powiatu wydatkowały środki przede wszystkim na oświatę i wychowanie (24,2% wydatków ogółem), a następnie na transport i gospodarkę (19,8%), pomoc społeczną (9,3%), gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (8,1%), gospodarkę mieszkaniową (7,8%) i administrację publiczną (6,4%).

Wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu w latach 2009-2010

W 2010 r. wszystkie miasta na prawach powiatu zamknęły rok budżetowy deficytem w łącznej wysokości 169,8 mln zł (Wrocław – 114,9 mln zł, Legnica – 46,1 mln zł i Jelenia Góra – 8,8 mln zł). Relacja wyniku finansowego do dochodów budżetów powiatów grodzkich wyniosła minus 4,4% wobec minus 27,9% w 2009 r. (w Jeleniej Górze – minus 2,8%, we Wrocławiu – minus 3,6% i w Legnicy – minus 13,3%).

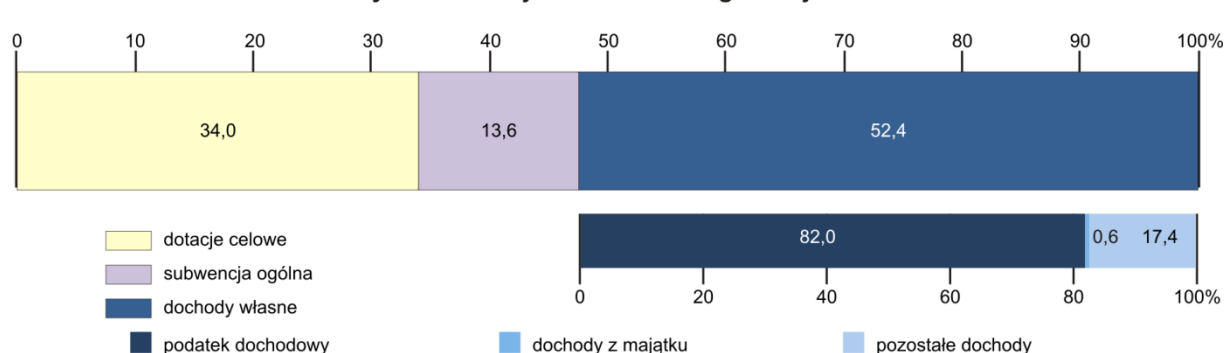
BUDŻET WOJEWÓDZTWA

W 2010 r. dochody ogółem samorządu województwa dolnośląskiego wyniosły 1013,3 mln zł i były o 32,6% niższe niż w roku poprzednim (w kraju dochody ogółem województw zmniejszyły się o 27,9%). Stanowiły one 7,2% dochodów wszystkich województw w Polsce.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody województwa wynosiły średnio 352,19 zł (o 32,6% mniej niż przed rokiem) i były o 4,6% niższe od średnich dochodów na 1 mieszkańca w Polsce.

Ponad połowę (52,4%) dochodów województwa generowały dochody własne (w kraju 40,4%), które wyniosły 531,0 mln zł, tj. o 2,8% mniej niż w 2009 r. (w kraju o 9,7% mniej). Największy udział w strukturze dochodów własnych miały wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (68,8%), które w 2010 r. wyniosły 365,4 mln zł. Średnie dochody własne województwa na 1 mieszkańca wyniosły 184,54 zł wobec 149,35 zł w kraju.

Dochody budżetu województwa według rodzajów w 2010 r.

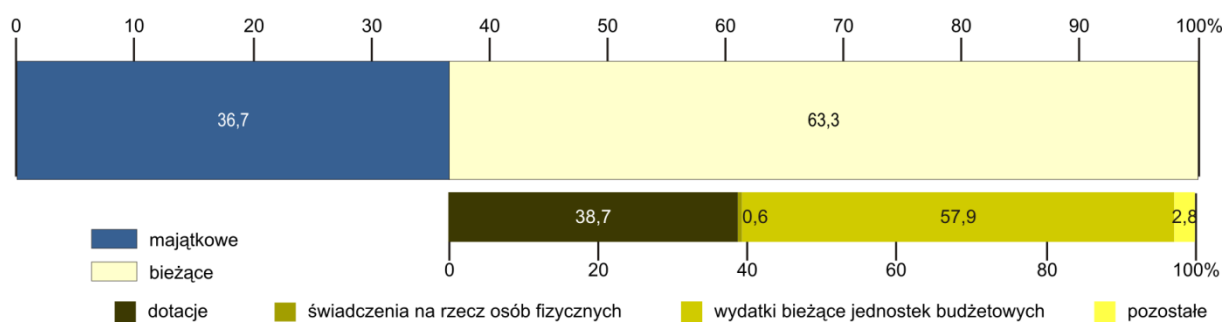
W ramach dotacji w 2010 r. województwo otrzymało 344,3 mln zł, co stanowiło 34,0% dochodów ogółem (w kraju 38,7%), przy czym 18,3% wpływów zapewniły dotacje z paragrafów 200 i 620 klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

Pozostałe 13,6% środków w budżecie województwa pochodziło z subwencji ogólnej, w tym 5,9% – z części oświatowej, a 4,0% – z części wyrównawczej.

Wydatki ogółem województwa w 2010 r. zamknęły się w kwocie 1303,4 mln zł, tj. o 18,0% niższej niż w roku poprzednim (w kraju niższej o 25,5%). Wydatki te stanowiły 8,5% wydatków wszystkich województw w Polsce.

Największym obciążeniem budżetu samorządu województwa były wydatki bieżące, które stanowiły 63,3% wydatków ogółem (w kraju 61,0%). W 2010 r. zamknęły się w kwocie 825,3 mln zł, tj. o 2,0% wyższej niż przed rokiem (w kraju niższej o 11,5%). Na wydatki majątkowe samorząd województwa w 2010 r. przeznaczył łącznie 478,1 mln zł, czyli o 38,8% mniej niż w 2009 r. (w kraju mniej o 40,3%). Środki te wydatkowano niemal w całości (90,7%) na zadania inwestycyjne. Udział nakładów na inwestycje w wydatkach ogółem województwa wyniósł 33,3% (w kraju 37,3%).

Wydatki budżetu województwa według rodzajów w 2010 r.

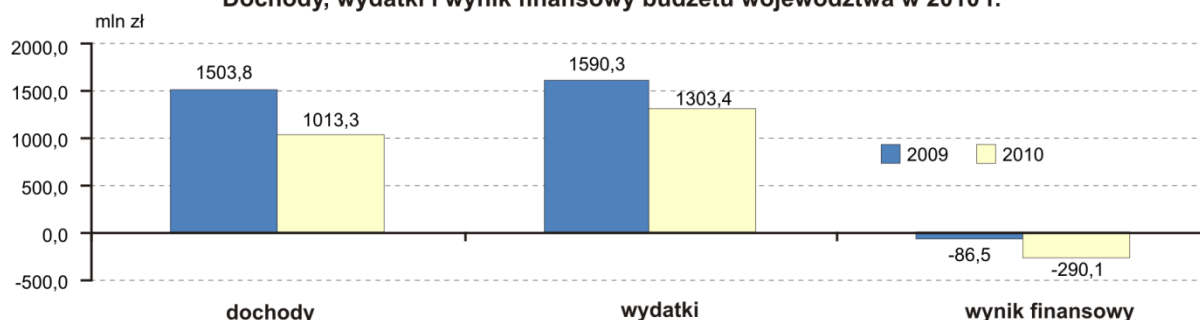

W strukturze działowej wydatków województwa dolnośląskiego przeważały wydatki na transport i łączność (44,6%). Istotny udział miały również wydatki przeznaczone na ochronę zdrowia (11,2%), oświatę i wychowanie (8,4%), administrację publiczną (8,2%), rolnictwo i łowiectwo (6,9%) oraz kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego (6,9%).

W 2010 r. z budżetu samorządu województwa na 1 mieszkańca wydano średnio 453,01 zł (w 2009 r. – 552,85 zł). W Polsce wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca osiągnęły poziom 399,22 zł, tj. o 137,26 zł niższy niż przed rokiem. W ramach wydatków inwestycyjnych na 1 mieszkańca województwa dolnośląskiego w 2010 r. przypadało średnio 150,73 zł (w kraju 149,58 zł) wobec 259,63 zł w 2009 r.

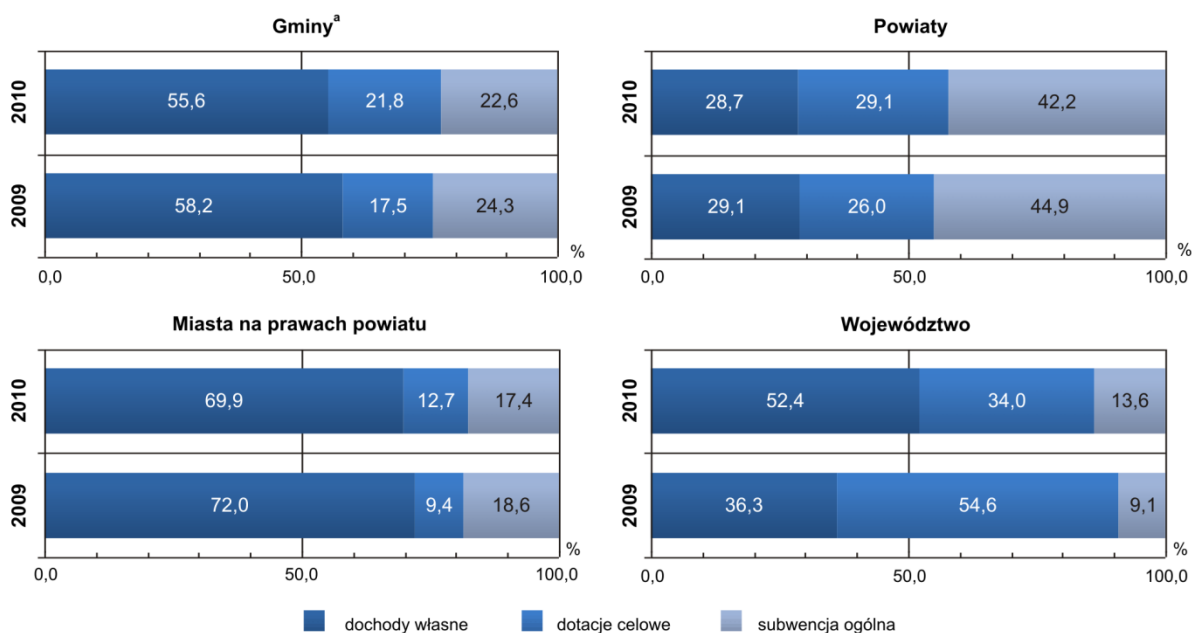
Wyższy poziom wydatków niż dochodów budżetu samorządu województwa skutkował w 2010 r. deficytem w wysokości 290,1 mln zł, tj. o 235,3% większym niż przed rokiem. Tym samym udział województwa dolnośląskiego w generowaniu zagregowanego ujemnego wyniku budżetów województw wyniósł 25,4%. Na 1 mieszkańca przypadało 100,82 zł deficytu.

Dochody, wydatki i wynik finansowy budżetu województwa w 2010 r.

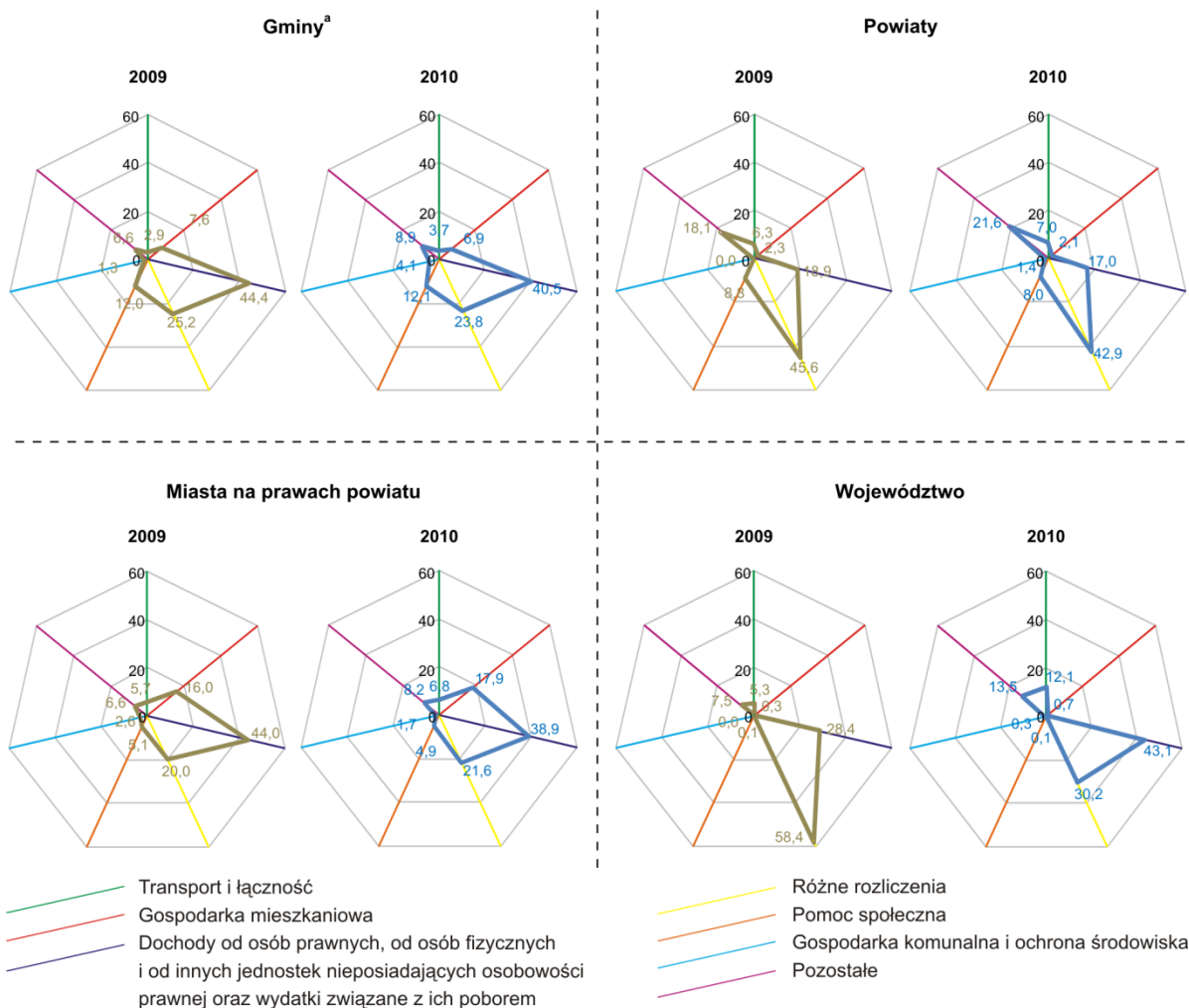

STRUKTURA DOCHODÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R.

WEDŁUG RODZAJÓW

WEDŁUG DZIAŁÓW

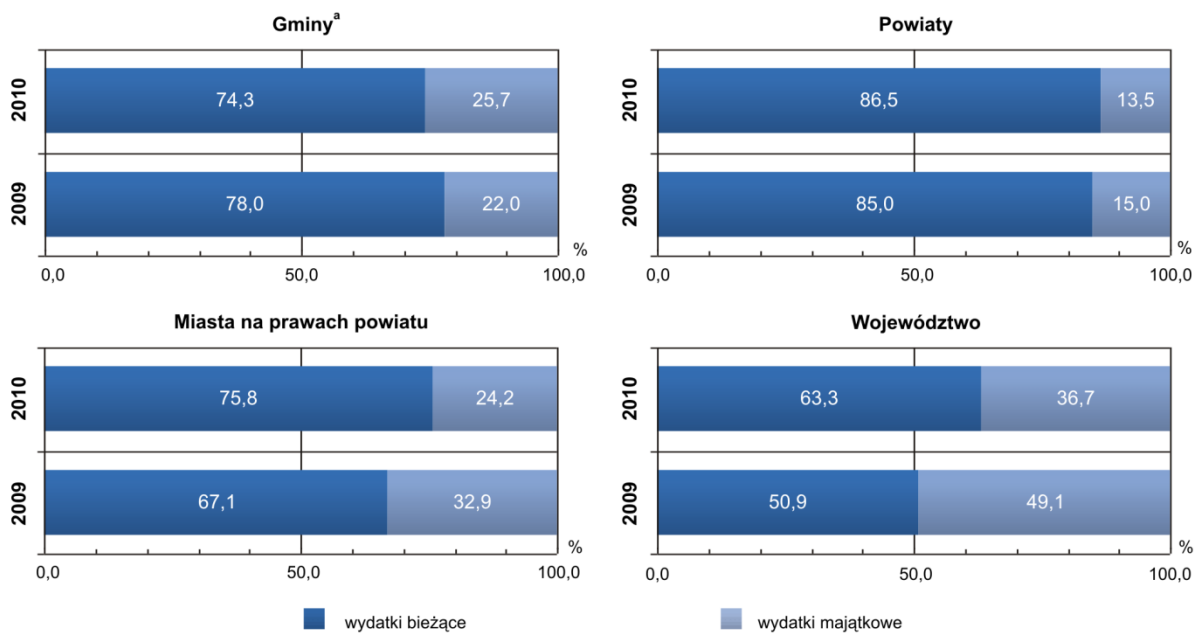

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

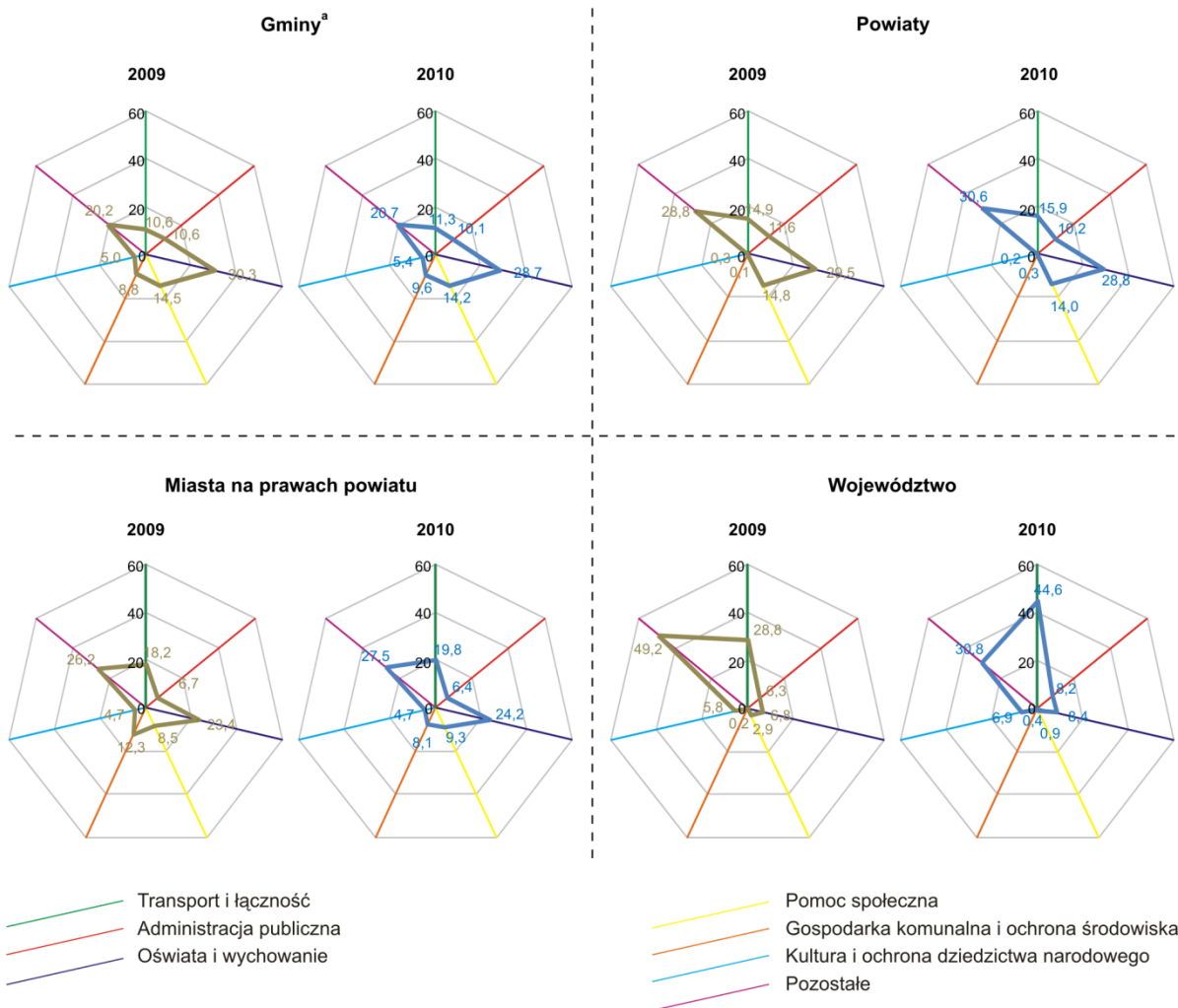

STRUKTURA WYDATKÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R.

WEDŁUG RODZAJÓW

WEDŁUG DZIAŁÓW

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.